Tolle lege

Farnost sv. Tomáše, Praha 1. Listopad 2026, r. XXX. č. 332

„Slza za zemřelého se vypaří, květina na hrobě uvadne, ale modlitba za jeho duši dojde až k trůnu Nejvyššího“ (sv. Augustin)

„Modlit se neustále“

To je výzva Ježíše, výzva určená každému z nás. Otázkou však je, jak se nám podaří modlit se neustále. Je možné modlit se neustále? Důležité je dospět k modlitbě srdce, přejít od modlitby ústní k modlitbě srdce, která je sjednocena s Bohem a žije z Jeho přátelství, blízkosti a lásky.

Tento listopad nás zvlášť vybízí, abychom se modlili za naše blízké, kteří opustili tento svět, aby se setkali s Bohem, kde se těší z Jeho přítomnosti.

Modlitba je pro nás poutem spojujícím nás s těmi, kteří nás opustili, aby odešli do domu Otcova. Modlitba nás spojuje se svatými a blahoslavenými, abychom společně chválili dobrého Boha, který, jak říkal svatý Augustin, přebývá v nejhlubším nitru našeho srdce.

Zvu tě v tomto měsíci listopadu, abys se modlil velmi jednoduchou, ale smysluplnou modlitbu: ***„Ježíši, Synu Boží, smiluj se nade mnou.***“ Opakuj ji každý den, v každém okamžiku. Přinese ti pokoj a budeš moci pocítit blízkost Boha, který tě miluje a je odpovědí na všechna naše přání.

P. Juan, OSA

Štěstí se nemá hledat na zemi

Chceš-li žít v blaženosti, víc miluj to, co slibuje Bůh než to, co slibuje tento svět, a víc se boj toho, čím hrozí Bůh, než toho, čím hrozí tento svět.
Copak je zapotřebí, abychom líčili, jaký je vezdejší život? Sám jistě víš, že je samá svízel, samý žal, samé pokušení, samý strach, je plný všemožných žádostí, vydaný napospas náhodám, hned pln radosti ze zisku, hned zdrcený ztrátami. A i v té radosti ze zisku se celý třeseš, abys hned neztratil to, co jsi právě získal, aby tě nezačali vyhledávat takoví, kteří tě vůbec nevyhledávali, dokud jsi nic neměl.
Takové klamné štěstí je opravdovým neštěstím. Ponížený touží po povýšení, povýšený se bojí, aby nebyl ponížen. Kdo nemá, závidí tomu, kdo má, a ten, který má, pohrdá nemajetným.
Uvažuji, co jsou zač ti, kteří milují přítomný život, život časný, krátký a nepěkný. Jací jsou ti, kteří ho milují? Stává se dost často, že někdo pro tento život docela zchudne, aby se stal žebrákem. Zeptáš-li se ho proč, odpoví: Abych žil.
Svou naději zakotvi v Bohu, abys toužil po věcech věčných a těšil se na ně. K nim napni svou pozornost. Své srdce ulož tam, kde se nemůže zkazit starostmi o věci časné.
(*z knihy : Miluj a dělej, co chceš. Úvahy hledajícího srdce*)

Marie Hradecká

Odpustky

Podle učení uvedeného v Katechismu katolické církve [má hřích člověka dva odlišné důsledky. Smrtelný hřích (tj. závažný hřích spáchaný vědomě a svobodně) znamená odmítnutí Božího přátelství a společenství s jediným zdrojem věčného života. Ztráta věčného života s Bohem a věčná smrt v pekle, které toto odmítnutí s sebou nese, se nazývají „věčným trestem“ za hřích. Kromě toho každý hřích, i ty, které nejsou smrtelné a nazývají se hříchy lehké, způsobuje odcizení od Boha prostřednictvím toho, co Katechismus katolické církve nazývá nezdravou připoutaností ke stvořením, která musí být očištěna buď zde na zemi, nebo po smrti ve stavu zvaném očistec. Z toho vyplývající nutnost přerušit tuto připoutanost ke stvořeným věcem je dalším trestem za hřích, nazývaným „dočasný trest“, neboť jelikož nejde o úplné odmítnutí Boha, není věčný a lze jej časem překonat. I když je hřích odpuštěn, může přetrvávat připoutanost ke stvořeným věcem, která jej doprovází. Hříšník se musí „snažit prostřednictvím skutků milosrdenství a lásky, jakož i prostřednictvím modlitby a různých forem pokání, zcela se zbavit ‚starého člověka‘ a obléci si ‚nového člověka‘“.

Památka všech zemřelých, lidově nazývaná „Dušičky“

V období od 2. do 8. listopadu *mohou každoročně věřící pro duše v očistci získat za splnění stanovených podmínek tzv. plnomocné odpustky – tedy prominutí časných trestů za odpuštěné hříchy a uzdravení jejich následků.*

Podmínky pro získání plnomocných odpustků:

1. ***svátost smíření*** *(v rozmezí „několika dnů“)*
2. ***svaté přijímání*** *(nejlépe v ten den)*
3. ***modlitba na úmysl Svatého Otce***
4. ***nemít zalíbení ani v lehkém hříchu***
5. *vykonání skutku předepsaného pro získání odpustku:* ***1. listopadu odpoledne a 2. listopadu po celý den****: v kostele se pomodlit* ***modlitbu Páně a Vyznání víry****.*
od 1. do 8. 11*. – „dušičkový oktáv“:* ***na hřbitově se pomodlit za zemřelé*** *(třeba jen v duchu)*

Marto, Marto…

Krátký příběh o Ježíšově návštěvě u sester Marty a Marie v Betánii zachycený evangelistou Lukášem popisuje zdánlivě triviální, přesto velmi nejednoznačnou situaci. Stejně tak vzbuzuje otázky a mnohdy i silné emoce u nás čtenářů: proč se Ježíš nezastal Marty, co znamená jeho odpověď? Ve skutečnosti ale stojí v pozadí další, závažnější témata: jaký je vlastně Boží Syn, jaké poselství tím přináší o nebeském Otci, a především co očekává od svých následovníků?

Jak známo, Marta a Marie patřily spolu se svým bratrem Lazarem k okruhu Ježíšových blízkých přátel, které často a rád navštěvoval. V tomto příběhu přesto Ježíš nevystupuje jako pouhý muž Nazareta, ale především jako Mesiáš, který zvěstuje nebeské království, a podle toho se chová. Připomeňme si krátce, o co jde. Marta jako hostitelka přijímá ve svém domě Ježíše a má s tím hodně práce, kdežto její sestra Marie se posadí k jeho nohám a naslouchá, aniž by sestře pomohla. To vzbuzuje přirozenou Martinu nevoli: „Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ (Lk 10,40)

Za její otázkou se skrývá výzva: v podstatě se Ježíše neptá, ale něco po něm požaduje. Snaží se ho vyprovokovat nejen k akci – pak by stačila pouhá prosba – ale k vyjádření postoje. A víc než to: za jejím tónem se skrývá výtka, protože Ježíš nereaguje dle jejího očekávání. Možná o něm měla jiné představy, obzvláště co do spravedlnosti. Forma jejího apelu dokonce v něčem připomíná chování učitelů Zákona či farizeů nebo také ďáblovu výzvu během pokoušení na poušti: „Jsi-li Syn Boží, řekni...“ (Mt 4,3) Jinak řečeno: jaká je tedy tvoje spravedlnost, když ti nezáleží na tom, že se tady páchá bezpráví? Marta se neptá, ale požaduje, zřejmě protože už má hotové odpovědi, které chce vynutit na Božím Synu. V tomto smyslu vyjadřuje její postoj duchovní umíněnost a strnulost.

„Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí,“ odpovídá jí Pán. Nevyčítá jí, že příliš hodně pracuje, o to samotné evidentně nejde. Jde o to, že se znepokojuje, a to dokonce i nad věcmi, jejichž posouzení náleží Bohu, nikoli člověku. Neboť jak praví Hospodin ústy proroka: „Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše.“ (Iz 55,9) Boží moudrost nekonečně překračuje lidské představy o spravedlnosti, a proto Ježíš opakovaně vyzývá učedníky k otevřené mysli a postoji dítěte, které se netrápí tím, co není v jeho moci, ale důvěřuje a spoléhá se na rodiče.

Marie to pochopila správně, a proto Ježíš dodává: „Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře; vybrala si to, oč nepřijde.“ (Lk 10,42) Nechválí ji za to, že nepracuje, jde tu o něco jiného – o *postoj otevřenosti vůči Bohu v naslouchání jeho vůli*. To má v Ježíšových očích naprostou přednost. A tento postoj, který je výsledkem duchovní volby, lze mít i při práci. Jak výstižně poznamenala španělská karmelitka, mystička a učitelka církve Terezie z Ávily ve své Knize o zakládání (5,7), Pán je přítomný i „v kuchyni a mezi hrnci“: i přesto, že působila v rámci kontemplativního řádu, vyzývala své spolusestry, aby se nevyhýbaly práci, protože nemusí být překážkou pro vnitřní modlitbu. Marta a Marie v ní byly „zajedno“ – obě vzhlížely k Pánu. Nechť je tato velká učitelka modlitby vzorem i pro nás a nechť ani při práci nezanecháváme svatého ducha evangelia, jak tomu učil své přátele v Betánii Ježíš.

Kateřina Tourková

12. Sakrální architektura současnosti
Meditační prostor v areálu UNESCO v Paříži

Dnešní díl se bude předchozím poněkud vymykat, nebude pojednávat o kostele, nýbrž o místě, kterým mezinárodní světská organizace – pobočka Spojených národů (UN) – chtěla dát najevo důležitost duchovních záležitostí a zároveň poskytnout lidem, kteří se v jejím areálu nacházejí, možnost, kde se ztišit, usebrat a vůbec zaobírat se duchovnem. Jedná se o meditační prostor, malou novostavbu, stojící v mezeře obřího kancelářského komplexu na jihozápadě centrální Paříže. Meditační prostor proto, že bylo třeba vyjít vstříc všem vyznáním a všem členům organizace.

Andó, jež patří k nejslavnějším a nejobdivovanějším architektům současnosti, bývá řazen k minimalismu. Jeho díla charakterizuje několik výrazných skutečností: specifické a výrazně sofistikované zpracování materiálu, v jeho případě především holého betonu, citlivé utváření interiéru a formy a dále skvělá práce se světlem. To vše se jednoznačně promítlo do pařížského meditačního prostoru. Předvedl to však již opakovaně předtím: je autorem řady obdivovaných sakrálních staveb. V křesťanském prostředí je patrně nejznámější tzv. Chrám světla v Japonsku. Jde o jednoduchou kubickou stavbu malého kostela. Jeho nejznámější prvek je čelní stěna za oltářem z holého čistého betonu, v níž je od stropu k zemi v celé šíři velký prosklený kříž. Vnitřek jednoduchého, šedého kostela zcela bez ozdob prosvětluje zpředu světelný kříž. Celá působivost tohoto jednoduchého, řekl bych „minimálního“ díla spočívá v kombinaci čistého jednoduchého interiéru krásného tvaru se světlem, které „rozsvěcí“ velký kříž a vstupuje i dalšími, již méně výraznými otvory. Jiné jeho dílo tzv. Vodní chrám pracuje kromě světla i s vodou. Andó vytvořil z betonu velkou oválnou vodní nádrž, na jejíž hladině kvetou lekníny. Uprostřed tohoto umělého jezírka se – chráněno betonovými zdmi – spouští dolu, pod hladinu schodiště. Člověk tak může zažít pocit „ponoru do hlubin“, když přijde k vodní hladině a pak sestoupí po schodišti obklopen téměř kolem dokola vodou. V jistém okamžiku se jeho pohled ocitne na úrovni vodní hladiny, která lícuje s ochrannými zdmi, a v dalším kroku je již pod úrovní hladiny. Dole se pak nachází samotný chrámový interiér. Tyto své oceňované dovednosti předvedl Andó i v Paříži.

Stavební zadání neumožňovalo jasnou křesťanskou symboliku – nejde o kostel či chrám, nýbrž o univerzálně použitelné místo – a nevelké staveniště zase nedovolovalo rozvinout stavbu s výraznou procesuální cestou. Andó na situaci reagoval tím, že vytvořil jednoduchý betonový válec, který umožňuje vizuální i funkční vazbu na mnohem větší okolní kancelářské budovy. Jednoduché válcové těleso by snad mohl někdo považovat za příliš obyčejnou stavbu. Její kouzlo spočívá v tom, jak Andó stavbu pojednal. Holé betonové stěny jsou charakteristicky hladké. Povrch betonu je udělaný tak, že když člověk přejede rukou

stěnu, je hlaďoučká jako hedvábí, a je členěný do pásů a obdélníků. To účinně zabraňuje monotónnosti.
Interiér je nekompromisně jednoduchý. Nad podlahou se zvedá prostý betonový válec, který je nahoře zakončen plochým stropem. Mezi stěnami a stropem zeje mezera, kterou se dolů spouští světlo – jediný zdroj přirozeného osvětlení, kromě dvou vstupních otvorů. Kouzlo celého místa spočívá právě v potemnělé atmosféře, v níž se lze „schovat“ a kde nemá nic rušit. Celé vybavení spočívá v několika vysokých židlích.
Specifické zadání, o němž zde píši, jistě nepředstavuje vzor či univerzální cestu. To, co však Andó vytvořil, je důležitý krok ve zkoumání možností sakrální architektury dnešní komplexní a obtížné doby. Doby, která nepřeje organizovanému církevnímu náboženství, a přesto hluboce touží po duchovní cestě.

Jiří Tourek

Svátky plné naděje: Jak svatý Augustin vtiskl duši Dušičkám a Všem svatým

Začátek listopadu v naší kultuře neodmyslitelně patří vzpomínkám na ty, kteří už s námi nejsou. Slavnost Všech svatých a vzápětí následující Dušičky však nejsou jen dny plné nostalgie a zapálených svíček. Svůj hluboký duchovní rozměr získaly z velké části díky učení jednoho z nejvýznamnějších myslitelů křesťanství sv. Augustina.

Byl to právě tento církevní otec, kdo v raném středověku srozumitelně popsal, co se děje mezi světem živých a mrtvých. Přišel s myšlenkou takzvaného Společenství svatých, v němž jsou lidé na Zemi, duše v očistci i svatí v nebi stále propojeni. Augustin lidem připomínal, že smrtí naše vztahy nekončí: *„Neztrácíme ty, které milujeme, protože je můžeme milovat v Tom, kterého neztratíme nikdy.“ (Kázání 172, 1).*

Ve svém specializovaném díle věnovaném této tematice nabídl obrovskou útěchu všem, kteří prožívali hluboký zármutek. Učil, že to nejcennější, co můžeme pro své zesnulé udělat, nejsou nákladné pomníky ani honosné pohřby. Skutečným darem pro duši je naše duchovní pomoc: *„Slzy brzy uschnou, květiny na hrobě zvadnou, ale modlitba za duši zesnulého vytrvá až před Boží trůn.“ (De cura pro mortuis gerenda, V, 7).*

Smutek ze ztráty blízkých je podle Augustina přirozený a lidský. Neměl by však věznit naši mysl v zoufalství, protože křesťanský pohled se vždy opírá o naději na vzkříšení a věčný život: *„Naříkáme nad těmi, kteří zemřeli, jako by byli ztraceni, přestože odešli pouze napřed. Smrt totiž není konec, ale brána do věčnosti.“ (De civitate Dei, XIX, 11).*

Když umírala jeho milovaná matka, svatá Monika, prosila ho o jediné: *„Pohřběte toto tělo kdekoli a nedělejte si s ním žádné starosti. Jen o to vás prosím, abyste na mne pamatovali u oltáře Páně, ať budete kdekoli.“ (Vyznání, IX, 11, 27).*

Její přání se stalo samotnou podstatou Dušiček. Listopadové svátky nás tak díky Augustinovi učí, že skrze vzpomínku a modlitbu můžeme podat ruku těm, které jsme milovali, i přes hranici věčnosti. Naše neklidná lidská srdce totiž nakonec směřují ke stejnému bezpečnému cíli: *„Stvořil jsi nás pro sebe, Bože, a nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v tobě.“ — (Vyznání, I, 1, 1).*

Podzimní farní výlet do Pyšel a okolí

Na již tradiční podzimní farní výlet do Pyšel a jejich okolí se nás nakonec sešlo 7 poutníků. Vlak nás dovezl na nádraží Pyšely, odkud jsme během chvilky došli na náměstí ke kostelu Povýšení sv. Kříže. Kostel má románské základy, následně byl barokizován a přestavěn v 19. století. Díky Ivanovi nám paní kostelnice kostel otevřela a umožnila si uvnitř vše prohlédnout, vyfotit i pomodlit se. Městečko má svůj zámeček – barokní s klasicistní úpravou. Je krásně opravený a nyní slouží jako domov seniorů. Na jeho nádvoří stojí krásný a majestátní dub z poloviny 19. století. Cestou z města směrem k místnímu hřbitovu s loretánskou kaplí Navštívení Panny Marie z roku 1699 se nám otevřely překrásné výhledy do krajiny. Po modré turistické stezce, označené jako Cyrilometodějská, jsme došli do Nespek a odtud po červené přes Borovou Lhotu zpět do Pyšel. V Nespekách nám vybylo i trochu času na horkou polévku nebo kávu a příjemné posezení v místní hospůdce na náměstí. Ivan vymyslel a zajistil pěkný výlet, Hospodin dodal příjemné podzimní počasí. Díky jim oběma za společně strávené příjemné chvíle!

Martin

Dobrou chuť

Drobenkový tvarohový koláč

Tento koláč je ideální pro milovníky tvarohu – minimum těsta a spousta tvarohu. A vlastně není ani moc pracný.

Na těsto budeme potřebovat: 20 dkg hladké mouky, 10 dkg másla, 6 dkg cukru krupice, vanilkový cukr, ½ lžičky prášku do pečiva (s vinným kamenem) a špetku soli.

Na náplň budeme potřebovat: 50 dkg tvarohu, 2 vejce, 9 dkg cukru, vanilkový cukr, 10 dkg zakysané smetany, 1,5 dkg kukuřičného škrobu, 7 dkg rozinek a citronovou kůru.

A důležitá je i forma na pečení. Ideální je dortová s průměrem 22-24 cm vyložená pečícím papírem.

Suroviny na drobenku smícháme, v původním receptu je, že se má máslo nahrubo nastrouhat, já použila trochu změklé a taky se to podařilo, nerada strouhám tuky.

Zhruba 2/3 drobenky dáme na dno formy a snažíme se ji utlačit, třeba lžící nebo rukou.

Suroviny na náplň rozmícháme nebo ušleháme a opatrně nalijeme na utlačenou drobenku, aby se plocha neporušila. A na ušlehanou náplň nasypeme rovnoměrně zbytek drobenky.

Pečeme v troubě vyhřáté na 175°- 180° C 45-50 minut. Po upečení necháme vystydnout a pokusíme se ho zachránit, druhý den je totiž úplně nejlepší. Ale myslím, že se to asi nepovede.

Dobrou chuť ***Hanka***

Víš, že?...

* Během listopadu se **společně modlíme při mši sv. za naše zesnulé** bratry a sestry. U vchodu kostela bude k dispozici sešit, kde můžete napsat jejich jména. Při přímluvách se tato jména budou číst.

* **V neděli 1. 11. od 17:30** jste všichni srdečně zváni na koncert ke cti sv. Cecílie, který v rámci Festivalu duchovní hudby provede Svatotomášský sbor a orchestr pod vedením Pavla Vernera.

* **První neděle adventní** letos připadá na neděli 29. listopadu. Na začátku mše sv. budou žehnány adventní věnce jak pro kostel, tak především pro domácnosti (přineste do kostela na mši sv. věnce!).

* V sakristii od 24. 11. už můžete koupit **augustiniánský stolní kalendář na rok 2027**.

* **Farní kancelář** bude otevřena vždy ve středu od 16:00 do 17:00 hodin.

* **Úklid kostela** vždy ve středu dopoledne. Přijďte nám pomoci, pokud máte čas!!

* Každého 22. v měsíci probíhá po mši sv. ve 12:15 a v 18:00 hodin **pobožnost ke sv. Ritě** v kostele, s požehnáním růží a s modlitbami za lidi v jakékoli nouzi. Všichni jste srdečně pozváni.

* Na vrátnici kláštera můžete dostat **Svatotomášské černé pivo**, vařené podle receptury, která se zachovala v klášteře od 17. století. Příspěvek za pivo bude použit na opravu varhan kostela sv. Tomáše.

* Každou neděli přede mší sv. se modlíme od 9:00 hod. **sv. růženec.** Můžete se předem domluvit, abychom se pomodlili za vaše intence.

Pastorační práce na rok 2026/2027

Od 5. 10. 2026 do 15. 6. 2027

Pondělí
18:30–19:30 Příprava na křest dospělí – TAGASTE
18:30–20:30 Augustiniánská fraternita – REFEKTÁŘ (každý 14 dny)

Úterý
18:00–Mše sv v kapli sv. Barbory.
18:30–19:30 Katecheze pro dospělé – REFEKTÁŘ
18:30–19:30 španělština dospělí – KASICIAKO

Středa
17:30–18:30 Religious education (angl.)
18:00 Sbor španělské komunity - REFEKTÁŘ

Čtvrtek
18:00–19:00 Nešpory a adorace na povolání
18:00-19:00 Biřmování – ŠP (Tagaste)
19:30-20:30 Mládež CYA – REFEKTÁŘ

Neděle
10:00–12:00 Náboženství pro děti a mládeže – ŠP

Doporučená četba na tento měsíc:

„Magnifica Humanitas“, první encyklika Lva XIV.

Text Lva XIV. je poctivou odpovědí na vzestup digitálních technologií a moci, která je v nich skryta. Papež ukazuje, že víra, rozum i bohatství podnětů katolického sociálního myšlení můžou přispět ke svobodnému řádu ve společnosti prožívající překotné technologické změny. Věcně a konkrétně se zabývá tím, jak umělá inteligence mění podobu vzdělávání, hospodářství, trh práce, rodinný život, stejně jako média i (dez)informování o realitě, politiku a války v současném světě.

Papež zformuloval hlubokou a srozumitelnou vizi společnosti, v níž mají technologie významné slovo. I když uznává obrovský potenciál AI, varuje před redukcí člověka na číslo v datových souborech, pracovní sílu či objekt kontroly. Jeho naděje v budoucnost je realistická: věří v Boha a jeho působení mezi lidmi, v důstojnost lidské osoby, solidaritu, spravedlnost a společné dobro.

Encyklika je nepostradatelná pro všechny, kteří si uvědomují těsnou souvislost technologického pokroku a etiky, kterým leží na srdci naše společná budoucnost a kteří rozvíjejí nástroje umělé inteligence.

(Zdroj: www.cirkev.cz)